

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Athanasio Presbytero. 46.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

ἢ τὸ τοῖσ' αὖ δι' ἐπιδείγματος βα-
 διέεται ὁ λόγος δεικνὺς καὶ τοῖς ιδιώ-
 ταις τῶν ἀληθίων· φαιδρὸν γὰρ ἵνα καὶ
 παχύτερον πρὸς τὴν σαφ' ἦναι τὴν λε-
 γομένην χρηστώμεθα ὡς ἐπὶ εἰγμάτι· ὅτι
 ὡσπερ ἡ χρυσίτις γὰρ λαμβάνουσα μὲν
 ὕδωρ, πηλὸς γίνεται, πηλὸν δὲ ὀμιλῶσα
 χρυσός· καὶ οὐκ ἐπιπάχει σκεῖνα ἀ-
 σφάλην ἐπαχύνει, ἔτι καὶ τὸ σῶμα ὁμι-
 λῶσαν τῇ ἀθανασίᾳ, καὶ τῇ ἀφθαρσίᾳ,
 ἀνάλωτον ἔσται καὶ ἀβάτον πᾶσι τοῖς
 πάθεσιν, οἷς νωτὶ ἐνάλωτον ἡσθέτηκεν·
 εἰ δὲ καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐκ τῆς μη' ὄν-
 τος αὐτὸ πεποικόςτος ἐγνωμόνας
 λογίζονται, οὐδὲ λογισμῶν τοῖσ' αὖ
 δεῖσονται· ὁ γὰρ μὴ ὄν ποιήσας, πολ-
 λῶ μᾶλλον γεγενημένον ἀναστήσει.

Ζωσίμῳ ἀρεσβυτέρῳ· μδ.

Εἰ μὲν δυνατὸν ἦν τὰ χεῖράτα μέγα
 θάνατον ἀποκομίσαι μετὰ σῶν τῶν μά-
 λις, μὲν ἔδ' οὐτὼ τίμα ἦν ἐπὶ τῶν
 σκεῖσε τιμαλφρασίτων ὀπισθοτέμε-
 να· πλὴν, ἀλλ' ὁμοῦς ἐδόκει, σκεῖν ἵνα
 ὡς ἀμυθίας σοι φέροιεν· εἰ δὲ τῶν μὲν
 ἀδύνατον, δυνατὸν δὲ ταῦτ' ἀμεί-
 ψαι εἰς ἐλεημοσύνας ἀναλώσαντα, καὶ
 μάστιγα μὴδὲ τῆς ἐπιπροσώπου δου-
 ρησῆς εἶναι τῶν πάλιν σκεῖν σοι ἁπο-
 σούσης· ἀμεινον τῆς ἀρεσβυτέρας γε-
 νέσθαι, ὅ τῆς ἀνάγκης ἔστιν· εἰ δ' ἐβέ-
 λει παρὰ σκεῖν, πῶς καὶ τῶν πεινήτων
 ἀρπάζων οὐκ ἐρυθείας.

Πρὸς τῆς εὐόντας ἀσκητῶν ἀγαν· με.

Σύμμετρος ἔστω τῆς ἀρετῆς ὁ πόθος,
 ἵνα μὴ ἀμετρος γένηται τῆς μεταβο-
 λῆς ὁ τρόπος.

Αθανασίῳ ἀρεσβυτέρῳ· μς.

Εἰ πὲρ τῶν διενεχθέντων πρὸς σέ, καὶ τὰ
 ἑλλήνων ἀρεσβυόντων, φήσαντί τε, ὅτι
 χερσὶν ἵνα, καὶ παρὰ τὴν ἀρχαίαν συ-
 νήθειαν, εἰσηγήσαιο πολιτείας τὸ εὐα-
 ριστικόν.

periti sint, quarantque quidnam hoc
 aut eiusmodi sit, per exemplum oratio no-
 stra gradieitur, ut rudibus etiam & indoctis
 veritatem ostendat. Dicimus enim (ut de-
 clarandæ huius rei causa crassius exemplū
 adhibeamus) quod quemadmodum auri
 spuma, si aquam assumat, lutum efficitur, si
 autem igni admoueat, aurum, nec iam
 ea patitur quæ prius patiebatur: sic etiam
 corpus, cum immortalitate atque incor-
 ruptione versatum, ab omnibus his affe-
 ctionibus, quibus nunc obnoxium est, pror-
 fus immune ac liberum erit. Quod si vim
 quoque ac potentiam illius prudenti ani-
 mo perpendant, qui ex nihilo corpus in-
 ortum produxit, ne his quidem ratiocina-
 tionibus opus habebunt. Nam qui illud
 ex nihilo effecit, multo magis effectum ad
 vitam reuocabit.

Zosimo Presbytero. 44.

Si fieri posset, ut opes tuas post disces-
 sum è vita tecum asportares, quanquam
 ne sic quidem pretij cuiusquam essent, ut
 pote à pretiosissimis alteri⁹ aui diuitiis ob-
 scurata, tamen umbram quandam conso-
 lationis eæ tibi afferre videretur. Cum au-
 tem id fieri nequeat, possis autem eas, si in
 eleemosynas insumperis, in meliores cō-
 mutare, quin tu id facis? præsertim cum
 ne filiorum quidem excusatio, quæ hone-
 sti cuiusdam prætextus specie præ se fert,
 tibi suppetat, nimirum id quod necessitatis
 est, melius eo esse, quod voluntate animi-
 que inductione efficitur. Quod si largiri
 non vis, quin tu saltem, pauperum bona
 rapiens, erubescis?

Ad Monachos ieiunium immodicè deditos. 45.

Virtutis labor moderatus fit: ne immo-
 deratus mutationis modus existat.

Athanasio Presbytero. 46.

Dic ad eum qui tecum altercatus est,
 atque Ethnicorum dogmata profitetur,
 contenditque Euangelium nouam quan-
 dam, atque à veteri consuetudine dissiden-

tem vitæ rationem induxiffe: vir sapientiffime, illud ignorare videris, improbam consuetudinem nouitate sola comprimi atque extingui solere. Qua de causâ Euāgelij quoque Dominus huc venit, ac cælestis vitæ genus inuexit. Et quidem si vt in pristino statu permaneremus, admoneret, nihil noui moliri necesse fuisset. Sin autem idcirco venit, vt ea, quæ minùs rectè constituta erant, reprehenderet, nouis rebus profectò erat opus, vt improbitas quæ inualuerat, frangeretur. Neque enim fieri poterat, vt eadem turpitudine vires obtinente correctio fieret: verùm ei necesse erat, qui vitia emouere ac de medio tollere cupiebat, ea quæ nondum legibus sancita erant, eorum loco, quæ in detrimentum ac perniciem inualuerant, constituere. Quapropter illud potius in contrarium admirationem haud immeritò mouere debuisset, si cùm ad res mutandas huc venisset, nihil noui legibus suis sanxisset. Oportet enim & legislatorem, & monitorem, ea quæ in rem futura sint, proloqui, nihil omninò curantem, an sententiis nouitatis aliquid infit. Quemadmodum enim eum, qui minimè conducibilia suadet, odisse ac detestari par est, etiam si consuetudinis vestigijs hætere videatur: sic eum qui cum optimis atque vtilissimis consilijs accedit, laudibus ac plausu profecui conuenit, etiam si alioqui extra ea, quæ moribus recepta sunt, aliquid consulat. Quocirca si quid quod reprehensionem mereatur, Christi oraculis adiunctum esse perspicis, id ostende: & tibi victoriam cōcedam. Sin autè cùm hoc dicere nequeas, morem atque consuetudinem, tanquam firmum quoddam præsidium, retines, apparet te per speciosum consuetudinis prætextum id quod vtile est repudiare. Neque enim graue ac sceleratum est aliquid in nouare, cùm vtilitas nouitati adiuncta est. Non enim noxia & vtilia vetustate perpenduntur: verùm id explorandum est, an in antiquioribus rebus vitium inueniatur: ac contra in recentioribus virtus reperiat. Tu porò hac ratione videris existi-

γέλιον, ὅτι, ὡς φάτα τε, ἐκιδνευεῖ ἀγνοεῖν, ὅτι τίω πονηρῶν συνήθειαν χαμηλότης μὴ παύειν πέφυκε. διὸ καὶ δευρὸ ἐφοίτησεν ὁ τῶ εὐαγγελίῳ δεσπότης, καὶ πολιτείας ἑραυῶ ἀρέσασθαι εἰσηγήσατο. εἰ μὲν οὐκ παρήγει ἐμμένει τοῖς καθεστηκόσιν, ἔσδεν ἂν ἐχρήν χαμηλοτομεῖν· εἰ δὲ τοῖς ὀκ ὀρθῶς ἀγαγεῖ μὲν οὖς παρήλθεν ἑπιτιμῆσαν, νεωτέρων ἔδει ἀραγμαμάτων, εἰς τὸ τίω πονηρίας τίω κρατήσασθαι λυθῆναι. ἔ γὰρ οἰόντε ἦν, τῆς αὐτῆς ἀκοσμίαις κρατήσῃς γενέσθαι τίω ἐπανόρθωσιν, ἀλλὰ ἀνάγκη τὸν ἐθέλοντα κινήσῃ καὶ ἀφανίσῃ τὰ φαῦλα, τὰ μήπω νεομομύνα ἀπὲ τῆς πρεστέρον ἑπιζημία κεκρατηκότων καταστῆσαι ὥστε τῶ ναιτίον θαυμάζειν εἰκὸς ἦν, εἰ μεταβολῆς ἔειχε ἀραγμαμάτων, δευρὸ ἑπιφοιτήσας, μηδὲν χαμηλὸν ἑπι τῶ νόμων παρείχε· χρήναι γὰρ ἀροσῃ καὶ τὸν νομοθέτην, καὶ τὸ συμβεβηλὸν, τὰ λυσιτελοῦντα φαίνεσθαι φράσῃ τὰ μηδαμῶς ὑπολογίζομενοι, εἰ χαμηλότητες τι πρεσβεῖσσι τοῖς γνώμας ὡς ἀρ γὰρ τὸν τὰ μη λυσιτελῆ πείθονται μισεῖν ἄξιον, καὶ δοκεῖ τοῖς ἔθεσιν ἀκολουθεῖν, ἔτω τὸν μετὰ τῶ βελτίστου παρόντα δὲ χαμηλὸν προεῖν, καὶ ἔξω τῆς καθεστηκότων παρανοίῃ. εἰ μὲν οὐκ βλάβη ἐνορῆς τοῖς χρησμοῖς συνῆσαν, δείκνυε, καὶ τίω νικῶσαι σοὶ ὀφθαλμοῖσιν. εἰ δὲ τοῦτ ὀκ ἔχον λέγειν, ὡς ἀρ ἰχυροῦ πνὸς ἀντέχει τοῦ ἔθετος, ἔ λανθάνεις τῆ τῆ νεομομύνων εὐαρεσείῃ τὸ συμφέρον παρανέμωτος. ἔ γὰρ δευρὸν χαμηλοτομεῖν εἰ τοῦ λυσιτελοῦτος ἡ μεεῖς τῶ χαμηλῶ πρεσβεῖν. ἔ γὰρ χρόνῳ κρινεταί τὰ βλαβερά καὶ τὰ μὴ· ἀλλ' εἰ εὐρεθῆν μὲν ἐν τοῖς πρεσβυτέρῃς τῆς ἀραγμαμάτων κακία, εὐρεθῆν δὲ ἐν τοῖς νεωτέρῃς ἀρετῆ, εἰκομῆσθαι ἔ σὺ νομίζεις τῶ ἐκ νέας ἡλικίας ἐν χαμηλοτομοῖς κελιδουμύνα, μὴ δ' εἰ τὸν περὶ σωφροσύνης καταπαρῆναι λόγον, μηδὲ τῶ ἀνδροφόνῳ τὸν περὶ

Ἰστικρίας ὅτι εἰ γὰρ ἐκείνων ἕκαστος
πῶ συνήθειαν τῆς πρέποντος παρ-
ημισησει αὐτοῖς ἐαυτὸν περὶ πείρη
κακοῖς.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. μζ.

Οὐ τὸ καλεῖσθαι ἀπλῶς πατριότοκος,
ὡς ἀροφιλῆσατε, ὡς ἡγῆ, παρεφάρησε
τῷ Ιακώβ ὁ Ησαῦ, ἀλλὰ τὸ πατριάρ-
χικὸν ἀξίωμα, τὸ τῆς ἀρετῆς μάλιστα,
καὶ ἐν τῇ πρεσβυτερίᾳ χρεωστούμε-
νον. ἐπειδὴ γὰρ τῷ πατριότοκῳ, ἢ τῷ
πρεσβυτάτῳ, καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἱε-
ρασύνη, καὶ τὸ πατριαρχικὸν ἐχρεωσεί-
το ἀξίωμα, καὶ ὁ νόμος ὁ τῆς πρεσβυ-
τερίας ἐπὶ πῶ ἀρχὴν αὐτὸν ἐκά-
λει, ἔρημος δὲ ἦν ἕως ἀρετῆς, εἰς
τοιαύτῳ ἀνάγκην κατέστη, ὥστε καὶ
ἐκὼν πωλῆσαι, ὅσῳ καὶ ἄκων ἀφαι-
ρεθῆναι δίκαιος ἦν.

Τῷ αὐτῷ. μη.

Καὶ αὐτὸ τῆς τοῦ ἔφης, ὡς πάν, συ-
νήσειν ἀληθῆς ὄν, τὸ πρῶτον σοὶ παρ-
εμὲ γραφέν. ἐπειδὴ γὰρ ἐπελύθησε
τῇ πατρὶα εὐνῇ ὁ Ρυβὲν, ἀφ' οὗ τοῦτο
ἐπεβασιλείας, ἐπε ἱερασύνης ἡξιώθη,
καὶ τοῖς πατριότοκος ὄν, ἀλλ' ὁ μὲν Λευὶ
τέλειος ὄν, ἐ μόνον ἀφ' οὗ τὸ ἐπαγγέλα-
σαι τὸν πατέρα δεκάτην ἀφιερῶσθαι.
καὶ τὰ γὰρ ἀριθμὸς μόνος δεκάτος
ἦν, ἀνάθε δὲ εἰ ἡλεθμήθη, εἰς τῶν ἐκ
πατριότοκος ἡξιώθη, ἀλλὰ καὶ δι' ὁ-
σιότητα, καὶ τὸ συνημιῶν αἱμάτων
ἀφ' οὗ πῶ εἰς τὸ θεῖον πῶν, τὰς χεῖ-
ρας ἐμπλήσασθαι ἱερασύνης ἡξιώθη, ὄν
ὅσῳ καὶ θαυμάζων ὁ Μωϋσῆς ἐν ταῖς
εὐλογίαις ἔλεγε, ὁ λέγων τῷ πατρὶ
ἢ τῇ μητρὶ ἔχ' ἐώρεκά σε, καὶ τῆς
ἀδελφῶν αὐτῶν οὐκ ἐπέγνω, ἐφύλα-
ξε τὰ λόγια κυρίου. ὁ δὲ Ἰούδας τέ-
ταρτος ὄν, ἀφ' οὗ πῶ ἀδέχασθαι κεί-
σιν, καὶ πῶ ὄρτην ψῆφον, βασιλείας
ἡξιώθη. ἐπειδὴ γὰρ πολλοὶ τὰ οὐκ εἰς
κρίπτοντες πλημμελήματα ἑτέρους

mare, huic, qui à iuuenili ætate semper in
lustris & prostibulis sese volutauit, sermo-
nem de pudicitia minimè inferendum ef-
se: nec sicario, de māsuetudine ac morum
lenitate. Nam si quisque illorum confue-
tudinem honestati anteponat, sexcentis
malis seipsum inuoluet atque transfiget.

Timotheo Lectori. 47.

Non hoc duntaxat Esau Iacobo con-
cessit, quemadmodum existimas, vt pri-
mogenitus vocaretur: verùm Patriarchi-
cam dignitatem, quæ virtuti potissimùm
ac non primogenituræ debebatur. Quo-
niam enim primogenito, vel omnium na-
tu maximo, & regnum, & sacerdotium, &
Patriarchica dignitas debebatur, atque
primigeniorum lex eum ad principa-
tum vocabat, virtute porrò iste vacuus e-
rat, idcirco in eam necessitatem redactus
est, vt etiam sua sponte id venderet, quo e-
tiam inuitus spoliari merebatur.

Eidem. 48.

Hoc quoque ipsum, quod abs te com-
memoratum est, id quod nuper ad te scri-
psi, verum esse confirmat. Quoniam enim
Ruben in paternum lectum rabido quo-
dam furore insilierat, propterea, nec Re-
gnum, nec Sacerdotium, tamen si alioqui
natu primus esset, consecutus est: verùm
Leui, qui tertius erat, non modò quia pa-
triter decimam consecraturum se esse pro-
miserat (nam si ab inferiore parte numere-
tur, decimus erat: si autem à superiore nu-
meratus fuisset, vnus ex ancillarum filiis
inuentus esset) verùm etiam ob pietatem
& sanctitatem, & quia diuini honoris cau-
sa cognatorum sanguine manus impleue-
rat, Sacerdotio donatus est. Quem etiam
Moses in benedictionibus admirans, his
verbis utebatur: Qui dicit patri aut matri,
Non vidi vos, & fratres suos non agnouit,
ille Domini mandata custodiuit. At verò
Iudas, qui quartus erat, propter integrum
iudicium, ac rectam sententiam, regiam
dignitatem obtinuit. Quoniam enim ple-

• R